

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOSLĄZAK

wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje
miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON Nr. 1414.

OGŁOSZENIA
oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milime-
trowy kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr.

REDAKCJA I EKSPEDYCJA

znajduje się w Katowicach, ul. Św. Stanisława 4.

Nr. 97

Katowice, sobota 26-go kwietnia 1930.

Rok 29

Odroczenie rozprawy o pobicie arty-
stów polskich.

Opole. Wyznaczona przed są-
dem apelacyjnym w Opolu na dzień 2
maja b. r. rozprawa apelacyjna w pro-
cesie o pobicie artystów katowickiej
opery została odroczone. Termin roz-
prawy nie został narazie ustalony.

Dzień Premjera Sławka.

Warszawa. P. Premier Wale-
ry Sławek przyjął we czwartek dele-
gację Związku Muzyków, następnie
Władysława Studnickiego, z kolei zaś
delegację cechów budowlanych z po-
łem Snopczyńskim na czele. (PAT.)

Wiceminister Wysocki na Targach
w Medjolanie.

Medjolan. Wiceminister spraw
zagranicznych dr. Wysocki w obecno-
ści radcy ambasady polskiej przy
Kwiryale Romera oraz radcy handlo-
wego Mikulskiego udekorował wiel-
kim krzyżem orderu Polonia Restituta
Prezesa Targów Medjolańskich sena-
tora Puricelli'ego. Wiceminister wziął
udział w dniu dyplomatycznym, urzą-
dzonym przez Targi na cześć przed-
stawicieli państw, biorących udział w
Targach poczem wyjechał do kraju
przez Wenecję.

Prof. dr. Dembiński doktorem
h. c. Oxfordu.

London. Senat Uniwersytetu
Oxfordzkiego postanowił nadać w dniu
3 maja prof. historii współczesnej Uni-
wersytetu Poznańskiego dr. Bronisła-
wowi Dembińskiemu godność doktora
honorowego katedry literatury Uni-
wersytetu Oxfordzkiego. (PAT.)

Manifestacja w Zawierciu.

Kielce. Wobec nieprawdziwych
pogłosek, jakie pojawiły się w niektó-
rych dziennikach w związku z mani-
festacją bezrobotnych w Zawierciu
w dniach 18 i 19 b. m. stwierdzić nale-
ży, że wbrew twierdzeniom, wojsko
w manifestacji udziału nie brało. Jak
stwierdziła komisja sądowo-lekarska
wszystkie rany postrzałowe pochodziły
od kul rewolwerowych i zadane
były przez demonstrantów, którzy
strzelali do policji otoczonej przez
tłum, a skutek tych strzałów został
ranny również jeden z policjantów.
Policja użyła karabinów, oddając sal-
wę ostrzegawczą. Sekcja zwłok zmar-
łych wskutek ran wykazała, że rany
wątroby i kiszek pochodziły również
od kul rewolwerowych. (Pat.)

Katastrofa automobilowa.

Wilno. Wczoraj koło wsi Smie-
luki, gmina Nickajska, prywatny samo-
chód półciężarowy, prowadzony przez
 szofera Szawlewicza Stefana, najechał
na słup telegraficzny. Ciężkie obraże-
nia cieleśne odnieśli pasażerowie Mac-
kin Aron i Segalowicz Fryma. Mackin,
przewieziony do szpitala żydowskiego,
zmarł nazajutrz.

Ograniczenie imigracji do Stanów
Zjednoczonych.

Waszyngton. Senat uchwalił
zmniejszenie imigrantów z Europy z
150.000 do 80.000 rocznie.

Encyklika na jubileusz św. Augustyna.

Rzym. Watykański „Osservatore
Romano“ ogłasza encyklikę Ojca św.
poświęconą 1500-iej rocznicy śmierci
św. Augustyna w związku z kongre-
sem eucharystycznym, który się ode-
dzie w Kartaginie. Łaciński tekst en-
cykliki zajmuje 13 szpalt dziennika.
Myślą przewodnią encykliki jest ucze-
nienie św. Augustyna, jako doktora
Kościoła oraz Świętego. Encyklika
podkreśla naukę św. Augustyna o pod-
porządkowaniu się autorytetowi Ko-
ścioła katolickiego, którego personifi-
kacją jest Papież, jako widoma Głowa
społeczności kościelnej. Następnie en-
cyklika nawiązuje do doktryny św.

Augustyna o wzajemnym stosunku
władzy świeckiej do władzy duchow-
nej oraz ułatwia działalność państwa.
Przechodząc do kwestji łaski, encykli-
ka stwierdza, że nie zachodzi żadna
sprzeczność pomiędzy łaską nadprzy-
rodzoną a wolną wolą. W końcu en-
cyklika uwydatnia postać św. Augu-
styna, jako świętego biskupa Hippony,
którego życie może służyć za przy-
kład życia ewangelicznego, oraz zwraca
się do kleru i wszystkich wiernych
z apelem do studiowania życia, oraz
naśladowania tego wielkiego Świętego
i doktora Kościoła.

Dalsza podwyżka niem. ceł rolniczych?

Berlin. W związku z ogłoszeniem
wczoraj przez prasę niemiecką infor-
macjami, dotyczącymi dalszej podwyż-
ki niemieckich ceł agrarnych, zwracają
ze strony miarodajnej uwagę, że nara-

dy co do poszczególnych punktów no-
wego planu znajdują się dopiero w sta-
dium początkowym i że dotychczas
żadne uchwały w tej sprawie nie za-
padły. (Pat.)

Litwa protestuje przeciwko niem. cłom agrarnym.

Berlin. Po zgłoszonych w Ber-
linie przez szereg państw zagranicz-
nych protestach przeciwko podwyżce
niemieckich ceł agrarnych przyłączył
się obecnie do protestu rząd litewski,
podejmując za pośrednictwem swego
posła w Berlinie Sidzikauskasa u rzą-
du Rzeszy kroki dyplomatyczne.
Rząd litewski podkreśla, że pod-
wyższenie niemieckich ceł agrarnych
staje się dla gospodarki litewskiej wiel-
kim ciężarem i że utrzymanie nowych
niemieckich stawek celnych może

wpłynąć niekorzystnie na wzajemne
stosunki między Litwą a Rzeszą nie-
miecką.

W związku z tem komunikują z
miarodajnej strony niemieckiej, że pro-
test rządu litewskiego zwraca się
głównie przeciwko podwyżce ceł na
trzodę chlewną i że poseł Sidzikaus-
kas wyjechał do Kowna celem złożenia
rządowi swemu sprawozdania z
wyniku dotychczasowych pertraktacji
z czynnikami berlińskimi.

48 posiedzenie Międzyn. Biura Pracy.

Paryż. Odkryło się tu dziś pierw-
sze posiedzenie 48-ej sesji Rady Admi-
nistracyjnej Międzynarodowego Biura
Pracy. Rada przyjęła propozycję dy-
rektora biura pracy Alberta Thomasa,
aby raz do roku posyłać do wszyst-
kich rządów sprawozdanie ogólne, obej-
mujące całość informacji co do wszel-
kiego rodzaju trudności, jakie w po-
szczególnych państwach stoją na prze-
szkodzie ratyfikacji różnych konwen-
cji, zawartych pod egidą Ligi Naro-
dów. Procedura taka miałaby na celu
ewentualne opracowanie wniosków co
do odpowiednich poprawek przyjętego
tekstu.

Wiedeń. B. kanclerz ks. Seipel
wygłosił w Elberfeld odczyt p. t.:
„Walka z demokracją“. Wedle dzien-
ników wiedeńskich prelegent przed-
stawił przesilenia, które demokracja
dziś wszędzie przeżywa. Po przewro-
cie obiecywano sobie zbyt wiele po
demokracji.

Ks. Seipl o przesileniu demokracji.

Wiedeń. B. kanclerz ks. Seipel
wygłosił w Elberfeld odczyt p. t.:
„Walka z demokracją“. Wedle dzien-
ników wiedeńskich prelegent przed-
stawił przesilenia, które demokracja
dziś wszędzie przeżywa. Po przewro-
cie obiecywano sobie zbyt wiele po
demokracji.

Demokracja utrzyma się tylko wte-
dy, gdy się uda oczyścić ją ze wszyst-
kich naleciałości nieodpowiednich, nie
da natomiast zachować się, gdy dane
stronnictwa groźbami i środkami nie-
demokratycznymi usiłować będą trwać
w swej opozycji poza parlamentem i
wywierać presję na parlamenty.

Strajk w Teshawar i walki z policją.

Lahora. Według doniesień z Tes-
hawar, w dniu wczorajszym doszło
tam do poważnych zamieszek, w
czwartek jeden żołnierz angielski i 12
manifestantów zostało zabitych, zaś
kilkanaście osób, w tej liczbie dwóch
urzędników angielskich, odniosło rany.

W związku z rozruchami aresztowano
4 członków kongresu. Ogłoszono nie-
zwłocznie strajk protestacyjny i zo-
rganizowano pochód. Oddziały wojsko-
we, które nie mogły rozprędzić tłumy,
zmuszone były do użycia broni palnej.

Brak skrupułów.

Czynnikiem odgrywającym w życiu
i historii ludu śląskiego rolę niezwykle
doniosłą, jest religia, wiara i wszystko
to, co związane jest ściśle z temi po-
jęciami. Jest faktem, nie ulegającym
żadnej wątpliwości, że właśnie dzięki
przywiązaniu do wiary i Kościoła lud
śląski zdołał zachować swój język
przed zamachami ze strony germani-
zatorskich dążeń rządu pruskiego.
Przez to, że polski język pozostał w
ludzie, można też było budzić w nim
i podtrzymywać poczucie polskości.

W najcięższych swych chwilach,
u stóp ołtarza szukał lud pociechy i tam
czerpał siłę do wytrwania. Z ufnością
też zwracał się do kapłanów, w któ-
rych widział orędowników i pocie-
szycieli. Rozumieli te uczucia działa-
cze i budziciele ducha polskiego. Dla-
tego naczelnym dążeniem ich było bu-
dzić przede wszystkim w duchowień-
stwie śląskim świadomość narodową,
a przynajmniej starać się o to, by du-
chowiestwo przepojone było duchem
sprawiedliwości i nie dało użyć się za
narzędzie germanizacyjnej polityki.
Wychodząc z tych założeń, długi czas
ruch polski opierał się o centrowców,
którzy na Śląsku istnieć mogli tylko
dzięki poparciu duchowieństwa.

Czy polityka ta była słuszną, czy
nie, oceni to bezstronnie dopiero hi-
storia. W każdym razie faktem jest,
że znaczna część duchowieństwa zrzu-
ciła z siebie wpływy niemieckie i czyn-
nie współpracowała nad budzeniem
ducha narodowego. Reszta starała się
zachować obiektywność wiedząc, że
przeciwdziałania wywołałoby skutki
szkodliwe dla Kościoła.

Rzecz prosta, że były też jednostki,
dla których względy narodowościowe
były ważniejsze, aniżeli religia i Ko-
ściół. Wobec takich jednostek stano-
wisko było nader trudne. Lud w swej
głębokiej wierze uważał kapłana za
swego powiernika i doradcę nie tylko
przy konfesjonale, ale także w życiu
prywatnym. Podrywać w nim to zau-
fanie dlatego, że ten lub ów kapłan nad-
używał swego wpływu dla zwalczania
ruchu narodowego, mógłoby poderwać
wiarę, którą lud ściśle łączył z osobą
kapłana. Dlatego unikano starannie
ostrego atakowania tego odłamu du-
chowiestwa, które szło na pasku ten-
dencji germanizatorskich i co najwy-
żej wytykano działalność tych księży,
ale nigdy nie atakowano osoby.

Zasadnicza cecha ludu śląskiego —
jego religijność i stosunek do duchow-
iestwa — pozostały te same dzisiaj,
co dawniej, pomimo, że obecnie dzia-
łalność narodowa w części Śląska,
przyłączonej do Polski, oparta jest na
szerszej platformie. Dzięki temu, dzie-
ki wpływowi religii i duchowieństwa,
radikalizm nie znalazł do ludu przy-
stępu. Ten moment, niesłuchanie waż-
ny, powinien być brany w rachubę
przez wszystkich tych, którzy stoją na
gruncie chrześcijańskiego światopoglą-
du, a tem więcej tych, którzy swą dzia-
łalność publiczną opierają na hasłach
katolickich. Jasnym bowiem jest, że

wszelkie osłabienie autorytetu władzy duchowej osłabia spójność organizacji katolickiej.

Zrozumiała i naturalna jest rzeczą, że we własnym państwie każdy obywatel ma prawo mieć własny pogląd na stosunek do rządu i do stronnictw politycznych. To samo prawo ma także kapłan, który musi korzystać z pełni praw obywatelskich. Z tego prawa wynika prawo, czynnego współudziału w życiu publicznym. W państwach o wyrobionej kulturze i tradycji politycznej udział duchowieństwa w polityce jest czynnikiem zupełnie naturalnym i nie jest przedmiotem ataków ze strony przeciwników politycznych na duchowieństwo, jako stan, ani na osoby poszczególnych kapłanów.

W Polsce niestety dzieje się inaczej. Radykalności rozmaitych odcieni, chociaż głoszą hasła równouprawnienia wszystkich obywateli, to jednak duchowieństwo chcieliby tych praw odmówić i ograniczyć jego działalność do czynności wyłącznie kościelnych. Jeśli tak walczą socjaliści i przez najbardziej niestosowne ataki starają się podrywać wpływ i autorytet duchowieństwa, to można ten sposób postępowania do pewnego stopnia zrozumieć, gdy się zważy, że ostoja chrześcijańskiego światopoglądu jest duchowieństwo, że więc jego działalność jest największą przeszkodą wzrostu socjalizmu. Tem większym zatem jest obowiązkiem tych, którzy stoją pod sztandarem katolickim, wzmacnianie wpływu duchowieństwa na lud, a unikanie wszystkiego, co zdolne jest wpływ ten osłabić. Przedewszystkiem zaś konieczne to

jest na Śląsku ze względu na głęboką religijność ludu.

Minęły te czasy, gdy istniał na Śląsku jeden obóz polski, gdy wszyscy Polacy stali w jednym szeregu, dla obrony przed nawałą niemiecką. Obecnie różniczkowało się społeczeństwo. Nie więc dziwnego, że także wśród duchowieństwa nie ma jednolitości poglądów. Jeśli więc toczy się walka pomiędzy wyszczególnionymi ugrupowaniami, to jednak w odniesieniu do księży walka ta, zwłaszcza jeśli toczą ją ze sobą odłamy, stojące na gruncie katolickim nie powinna nigdy przekraczać granic rzeczowych lub przybierać formy ataków osobistych. Tymczasem obserwujemy ubolewania godny fakt, że tej zasady nie trzyma się „Polonia”, pismo, głoszące hasła katolickie i grupujące koło siebie żywoły, stojące na gruncie katolickim. Brak wszelkich skrępowań w walce politycznej posunęła „Polonia” do tego stopnia, że zaatakowała niedawno J.E. ks. biskupa Lisieckiego i wzywała lud do nieposłuszeństwa wobec jego rozporządzeń. Obecnie wystąpiła z atakiem na ks. Grima nie licząc się z tem, jakie skutki tego rodzaju metody wyrzucić mogą.

Bezceremonialność, z jaką odnosi się „Polonia” do władz i osób duchownych, powinna otworzyć oczy wszystkim, którzy ponad interes chwili, cenią wyższe wartości, a którzy dla względów politycznych popierają obecnie imprezę p. Korfanteo, nazwaną niewiedomo dlaczego katolickim blokiem ludowym.

nie ujawnić, gdyż rządy zdają się skłaniać raczej ku podniesieniu, niż ku obniżeniu barier celnych.

Chłopi chorwaccy zwolennikami królewskimi.

Król Aleksander przyjął wczoraj wieczorem przybyłą do stolicy deputację wieśniaków chorwackich. Przedwodniczący deputacji Kowaczewicz, były wiceprezes chorwackiej partii chłopskiej powitał króla w imieniu 15790 przedstawicieli b. partii, wyrażając wdzięczność wieśniaków chorwackich za dzieło, dokonane przez króla od 6 stycznia 1929 r. Kowaczewicz zaznaczył, że król posiada nieograniczone zaufanie wieśniaków chorwackich, którzy zrozumieni w zupełności akty z 6 stycznia i 3 października, proklamujące królestwo Jugosławii i realizujące program b. partii Radicza, który domagał się złączenia wszystkich serbów, chorwatów i słoweńców.

Król podziękował za wyrazy uczucia i wierności wieśniaków chorwackich dla domu królewskiego oraz przywiązanie do zjednoczonej ojczyzny i postępu Królestwa Jugosławii, wzywając wszystkich do zgodnej pracy dla rozwoju życia wsi i dla dobra kraju.

Paneuropa Brianda.

Prasa paryska okazuje wielkie zainteresowanie memorjałem Brianda wraz z dołączonym do niego kwestionariuszem, jaki rząd francuski niebawem ma rozesłać do 26-ciu państw europejskich, których przedstawiciele brali udział w t. zw. bankiecie europejskim, odbytym we wrześniu roku ubiegłego w Genewie.

Organ lewicy radykalnej „La Republique” wyraża nadzieję, że rozesłanie tego memorjału przyczyni się może choćby częściowo tylko do zawarcia niemiłego wrażenia, wywołanego niepowodzeniem konferencji londyńskiej oraz trwającego w dalszym ciągu niemożnością dojścia do porozumienia między Francją a Włochami. Kwestja Stanów Zjednoczonych Europy — pisze dziennik — pozostaje w ścisłej łączności ze sprawą rozbrojenia. Bez tego ostatniego nie może być mowy o unii europejskiej, tak, jak bez niej nie można myśleć o rozbrojeniu, gdyż tylko w razie utworzenia unii europejskiej będzie mogła należycie funkcjonować międzynarodowa kontrola zbrojeń.

„La Volonté” zaznacza, że konferencja londyńska dowiodła niemożności dojścia do poważnej redukcji zbrojeń przez uprzednie rozszerzenie sfery

działania obowiązkowego arbitrażu oraz wytworzenie między narodami odpowiedniego mechanizmu wzajemnej pomocy międzynarodowej. Jednocześnie konferencja dowiodła, że zarówno Anglia, jak i Stany Zjednoczone odnoszą się wrogo do tych dwóch kwestyj. Należy tedy kwestję jasno postawić: albo kontynent europejski potrafi załatwić sprawę, dotyczącą go bezpośrednio, które niemożliwe są do zrealizowania na szerszej arenie światowej, — albo oddany on będzie w dalszym ciągu na pastwę swych rozterek wewnętrznych oraz automatycznie rozwijającego się imperializmu amerykańskiego.

Emisja obligacji Banku Reparyacyjnego.

Rada Administracyjna Banku Wyplat Międzynarodowych postanowiła na dzisiejszym posiedzeniu, że akcje zostaną wypuszczone w Paryżu w 3 dni po ratyfikacji planu Younga przez Włochy i Anglię. Rada wybrała Muzego (Niemcy), na dyrektora departamentu bankowego i zastępcę dyrektora banku, Pilotiego (Włochy), na sekretarza van Zeelanda (Belgia), na dyrektora, lokat., Quesneya (Francja), pełniąc będzie zastępczo funkcje dyrektora departamentu łączności między Bankiem Wyplat Międzynarodowych a Bankiem emisyjnym.

Przy dyskusji nad sprawą emisji akcji oraz wyłożenie obligacji, stanowiącą właściwą zmobilizowanie i skomercjalizowanie niemieckiego długu reparyacyjnego, przeważał pogląd, że emisja akcji musi poprzedzić wyłożenie obligacji. Cena emisyjna będzie ustalona w ten sposób, ażeby pokryć kosztą emisji. Akcje oprocentowane będą na 6 proc. Spodziewają się w ten sposób uzyskać szybką subskrypcję tańszej pożyczki reparyacyjnej.

Szwajcarska Agencja Telegraficzna podaje: Pierwsza nieoficjalna sesja Rady Administracyjnej Banku Wyplat Międzynarodowych została zamknięta. Bank będzie mógł rozpocząć swą działalność z chwilą dokonania ratyfikacji planu Younga, co nie nastąpiło jeszcze ze strony Włoch i Anglii. Rada Administracyjna postanowiła w zasadzie odbywać posiedzenia w drugi poniedziałek każdego miesiąca. W razie jeżeli brakujące jeszcze ratyfikacje nastąpią dość szybko, najbliższe posiedzenie już oficjalne odbędzie się w dniu 12 maja.

AGITUCIE
ZA NASZA
GAZETA!

Przegląd polityczny

Niemcy i pokój gospodarczy w Europie

W „Journal des Debats” Gauvain omawia stosunki polsko-niemieckie wobec zamierzonej wspólnej europejskiej akcji ekonomicznej. Autor zaznacza, że polepszenie się tych stosunków, które witano w marcu z powodu podpisania traktatu handlowego, jest obecnie mocno zagrożone przez przyjęcie przez Reichstag podwyżki stawek celnych na produkty rolne. Gauvain przypomina, że pod koniec narad konferencji w sprawie rozejmu celnego w Genewie kilka państw, reprezentowanych na tej konferencji, uzależniło swoje ostateczne przystąpienie do opracowa-

nej konwencji od warunku, że stawki celne po zamknięciu konferencji nie zostaną podniesione. Otóż Niemcy stawki te obecnie podniosły, a za ich przykładem pójdą prawdopodobnie jeszcze inne państwa. Powstaje więc pytanie, co się wówczas stanie z projektem rozejmu celnego?

Wszyscy oczekują projektu St. Zjednoczonych Europy, który Briand zobowiązał się przedłożyć Radzie Ligi, aby Zgromadzenie mogło rozpatrzyć ten projekt we wrześniu. Jeżeli Briand wynalazł skuteczny sposób, pacyfikacji gospodarczej, to należy go niezwłocz-

Maurice Leblanc

Wyspa 30 Trumien

Powieść francuska.

27)

—o—

(Ciąg dalszy).

Potem jakieś opowiadania o Weronice, jakieś szczegóły, o których sądziła, że nikt nie wie.

„Pewnego dnia w Tuilleriach — miała 16 lat — dokoła niej zebrało się całe koło ludzi zdumionych jej pięknosciami. Jej przyjaciółki śmiały się szczęśliwie, że ją podziwiają...”

„Otwórz prawą rękę, Franciszku... Na środku dłoni jest biały znak... Jako mała dziewczynka przecięła sobie rękę o drut płotu...”

Ale ostatnie kartki nie były napisane dla dziecka. Tam miłość już nie ukrywała się. Pokazywała się bez zastrzeżeń wielka, gorąca, płonąca...

Weronika zamknęła pamiętnik. Nie mogła już czytać...

— Tak, tak — szepnęła — Wszystko-Dobrze, to prawda, oczy me pełne są łez. Powiem ci prawdę, mój piesku... Jestem wzruszona i staram się ujrzeć nieznana twarz tego, który mnie tak kocha... Jakiś przyjaciel dzieciństwa, którego miłości nie przeczuwałam...

Pociągnęła psa.

— Dwa dobre serca, prawda? Ani wychowawca, ani uczeń nie byłoby zdolni do tych okropnych zbrodni, które widziałam, że popełnili. Jeśli są współnikami naszych nieprzyjaciół, to wbrew swej woli i wiedzy... Nie wierzę ani w zaklęcia, ani w czary powodujące utratę zmysłów. Ale jednak coś w tem jest... Dziecko pielęgnujące kwiaty Weroniki w kwiecistej Kalwarji, dziecko, które wypisało: „Kwiaty mojej mamy”, nie jest winne, pra-

wda? Honoryna miała rację mówiąc o napadzie szalu... Oni przyjdą po mnie? prawda? przyjdą?...

Mijały godziny ulgi. Weronika nie była już sama na świecie. Wierzyła w przyszłość.

Nazajutrz rano rzekła do Wszystko-Dobrze:

— Teraz, mój mały, poprowadź mnie. Dokąd? Ależ do tego nieznanego przyjaciela, który przysłał pozwienie. No, spieszmy tam.

Wszystko-Dobrze pobiegł przez trawnik prowadzący do dolmenu. Weronika dogoniła go. Skierował się na prawo i pobiegł ścieżką przez mnóstwo ruin znajdujących się u stóp skały.

— To tam? — spytała Weronika.

Pies położył się na brzuchu. Przed nim, na płaszczyźnie dwu bloków kamiennych, opartych na sobie, krzewił się jeżyn. Pod nim otwierało się małe przejście. Wszystko-Dobrze wśliznął się tam, znikł, potem powrócił. Weronika musiała wrócić do klasztoru, by przynieść nóż i poćcinać krzewy zasłaniające otwór.

Po półgodzinie oswobodziła z krzewów nierwisty stopień. Wszystko-Dobrze wprowadził ją w długi tunel, wyciosany w pełnej skale, oświetlany małymi otworami po prawej stronie. Ujrzała, że te otwory wychodziły na morze.

Szła tak przez 10 minut. Tunel zwał się. Schody wiodły w dół. Przez otwory widziała niebo. Weronika zrozumiała teraz, jak Wszystko-Dobrze mógł przechodzić na drugą część wyspy. Tunel szedł wąskim pasmem skały, łączącej obie części wyspy. Z obu stron były fale.

Potem wyszli schodami na pagórek Wielkiego Dębu. Tu tunel rozwił się. Wszystko-Dobrze obrał drogę prawa. Na lewo wychodziły dwa ciemne tunele. Wyspa musiała być przeorana temi ukrytymi tunelami. Weronika myślała ze ściśniętym sercem, że kieruje się w stronę, którą siostry Archibald nazwały siedliskiem nieprzyjaciół.

Wszystko-Dobrze czasem odwracał się.

Rzekła szepem:

— Ide, mój piesku — i nie boję się... Prowadź mnie przecie do przyjaciela... Przyjaciela, który tu znalazł schronienie. Ale dlaczego nie wyszedł ze swego ukrycia?

Tunel był wciąż jednak ciosany pod granitowym sklepieniem. Na ścianach żadnego znaku. Czasem strzałka czarnego krzemienia.

— To tam? — spytała Weronika, gdy pies zatrzymał się.

Tunel kończył się, rozszerzony w izbę, do której wpadało słabe światło. Wszystko-Dobrze zdawał się być niezdecydowany. Słuchał z uszanowaniem podniesionymi i łapkami opartymi o ściany. Weronika zauważyła, że ściana w tem miejscu nie była granitowa, lecz z rozmaitych kamieni, spojonych cementem. Był to prawdziwy mur zamykający podziemia. Weronika powtórzyła:

— To tam? prawda?

Ale nagle usłyszała zduszony szmer głosu. Zbliżyła się do muru. Drgnęła. Głos stawał się wyraźniejszy. Ktoś śpiewał... Jakieś dziecko... Słyszała słowa:

„I rzekła matka, kołysząc dziecko:

Nie płacz, bo kiedy ty płaczesz,

i Matka Boska płacze w niebie!

Uśmiechnij się, aby się także

i Matka Boska uśmiechała.

Złóż rączki i módl się do niej!”

Weronika szepnęła:

— Ta kołysanka...

Tasama, która Honoryna nuciła w Beg-Meil. Kto ją śpiewał teraz? Jakiś przyjaciel Franciszka?

Śpiew trwał:

„Uśmiechnij się, aby się także

i Matka Boska uśmiechała.

Złóż rączki i módl się do niej!” (C. d. n.)

WIADOMOŚCI ZE ŚLĄSKA

Uroczystość Matki Bosk. Dobrej Rady.

Sobota
26
kwietnia

Św. Kleta, papieża, męcz., † 89.
Św. Marcelina, pap., męcz., † 304.
SŁOW.: SPITYMIR.

Jutro, niedziela I po Wielkanocy.
Św. Anastazego, papieża.

Wschód Zachód
Słońca o godz. 4.31, o godz. 18.54
Księżyc „ 3.53, „ 16.19
Długość dnia 14.23.

Zmiany powietrza: pogoda.
— Jutro: pochmurno, wiatr, skłonność na deszcz.

— **Biskupi słowiańscy na kongresie w Poznaniu.** Ks. kardynał Prymas zaprosił na pierwszy Krajowy Kongres Eucharystyczny między innymi 33 biskupów słowiańskich Czechosłowacji, Jugosławii i Bułgarii. Wnioskując z nadchodzących odpowiedzi, spodziewać się należy, że około 20 biskupów zagranicznych weźmie udział w Kongresie, który szczególnie w słowiańskich krajach budzi niezwykle zainteresowanie.

— **Otwarcie Targów Poznańskich.** Termin otwarcia Targów poznańskich wyznaczono na dzień 27 kwietnia. Otwarcie nastąpi o godz. 9.30 rano w obecności przedstawicieli władz państwowych i samorządowych. Na terenach targowych i w targowych pawilonach rozpoczyna się ożywiony ruch. Pierwsze transporty z eksponatami już nadeszły. Część ich znajduje się jeszcze w biurach przewozowych, część powoli lokuje się w stoiskach. Udział firm zagranicznych jest znaczny. Ogółem wystawia swoje eksponaty 13 państw, przyczem reprezentowane są prawie wszystkie dziedziny. Tereny targów poznańskich zajmują tylko jeden obszar Powszechniej Wystawy Krajowej.

— **Umundurowanie urzędników cywilnych.** Pisma warszawskie donoszą, że obecnie omawiana jest sprawa wprowadzenia umundurowania dla cywilnych urzędników administracyjnych. Przedewszystkiem chodzi o umundurowanie sekwestatorów i egzekutorów skarbowych, co, zdaniem władz, podniosłoby autorytet tych urzędników w oczach społeczeństwa. Pozatem i inne urzędy chciałyby wprowadzić umundurowanie urzędników, jak urzędy starościńskie. Celem umundurowania ma być również znormalizowanie ubrań dla urzędników, a tem samem spowodowanie potaniaenia ich. Masowy wytwór ubrań urzędniczych przyczyniłby się do znacznej redukcji cen w dziedzinie odzieżowej. Sprawa ta ma być umówiona na forum międzyministerjalnem, a następnie uzgodniona z organizacjami urzędniczymi.

— **Pożyczki dla inwalidów wojennych.** Minister pracy i opieki społecznej wydał okólnik do wojewodów: krakowskiego, poznańskiego i śląskiego z zawiadomieniem o uruchomieniu w Państwowym Banku Rolnym inwalidzkiego kredytowego funduszu gospodarczego w wysokości 2 milionów złotych na ułatwienie inwalidom wojennym zakładania lub rozbudowy warsztatów pracy na roli, w rzemiośle, oraz przemysłu i handlu. W oddziałach Państw. Banku Rolnego w Krakowie, Poznaniu, Katowicach i m. Warszawie zostają delegowani do składu komitetów pożyczkowych przedstawiciele odnośnych urzędów wojewódzkich, oraz mianowani przez wojewodów przedstawiciele inwalidów wojen-

nych. Tryb postępowania przy udzielaniu tych pożyczek ustalają specjalne przepisy, zatwierdzone przez ministra skarbu.

— **Ruch na naszych szlakach powietrznych.** Sto-procentowo bezpieczne i regularnie obsługiwane nasze szlaki powietrzne zdobywają sobie coraz większe ilości pasażerów, pocztę i towarów. — W ubiegłym miesiącu w 435 lotach normalnych i dodatkowych, samoloty przewiozły: 811 pasażerów, 2806 kg pocztę to jest około 200 tysięcy listów i 48,5 tonn frachtów, gazet 2027 kg, towarów 40 733 kg, bagaży 5712 kg. — Samoloty kursują codziennie, z wyjątkiem niedziel, na liniach Warszawa — Katowice — Kraków, Warszawa — Lwów, Warszawa — Bydgoszcz — Gdańsk, Warszawa — Poznań, Katowice — Wiedeń, przelatując poszczególne przestrzenie w ciągu 2 do 3 godzin.

Województwo śląskie.

* **Kolonje dziecięce Czerwonego Krzyża.** W środę, dnia 30 kwietnia wracają z kolonji leczniczej w Rabce-Zdrój, dzieci z Rożdżenka, Nowego Bytomia, Rudy, Rybnika i dzieci, które otrzymały osobne zawiadomienie. Dzieci odebrać można w Katowicach na dworcu III klasy o godzinie 5.50 po południu.

* **Nalepki 3-Majowe.** Tegoroczne nalepki 3-cio majowe odznaczają się artystycznym wykonaniem pomysłu i ręki znanego artysty-malarza F. Tatuli. Nalepka przedstawia na tle złoto-żółtego wieńca laurowego związanego szarfą z napisem 1880—1930 księgę-symbol, zapatrzoną literami T. C. L. w kolorach biało-czerwonych. Nalepka Towarzystwa Czytelni Ludowych stanie się prawdziwą ozdobą okien w dniu święta narodowego, zwłaszcza w związku z tegorocznymi uroczystościami jubileuszu 50-lecia TCL. Nalepki zamawiać należy już teraz w sekretariacie T. C. L. w Królewskiej Hucie, ul. Głowackiego 5.

* **Przedłużenie okresu uprawniającego bezrobotnych do pobierania zasiłków.** W „Monitorze Polskim“ numer 93 z dnia 22 kwietnia roku bieżącego ukazało się zarządzenie ministra pracy i opieki społecznej przedłużające wypłaty zasiłków na dalsze 17 tygodni dla tych bezrobotnych, którzy wyczerpali lub wyczerpią zasiłki z Funduszu Bezrobocia do dnia 31 maja 1930 roku. Zarządzenie to wydane zostało i obowiązuje na całym terenie Województwa Śląskiego.

W związku z powyższem magistrat miasta Katowic wzywa tych bezrobotnych, którzy wyczerpali swe ustawowe zasiłki, by zgłosili się w Ratuszu w Bogucicach, pokój 9, każdego dnia w godzinach od 10 do 13 dla wypełnienia kwestionariusza. Wspomniani bezrobotni winni przynieść z sobą poświadczenie zamieszkania z policji, z którego widocznem będzie, kogo utrzymują i poświadczenie obywatelstwa względnie książeczkę wojskową, wystawioną przez polskie władze.

* **Nieco statystyki.** Według statystyki śląskiego urzędu wojewódzkiego liczba mieszkańców Województwa Śląskiego wynosiła pod koniec lutego roku bieżącego 1 milion 323 tysięcy 297, w tem 653 932 mężczyzn i 669 365 kobiet. Liczba mieszkańców w pojedynczych powiatach przedstawiała się następująco: wiejski powiat katowicki 240.693 mieszkańców, Lubliniec 40.302, Pszczyna 161.181, Świętochłowice 217.073, Tarnowskie Góry 63.263, Cieszyn 81.171, Bielsko 62.524 mieszkańców.

* **Wzrost liczby bezrobotnych.** Śląski Urząd Wojewódzki komunikuje, że w czasie od 9 do 15. IV. br. liczba

bezrobotnych na terenie Województwa Śląskiego zwiększyła się o 782 osoby, i wynosiła 35.302 osoby. Z tej cyfry przypada na górnictwo 5.414, hutnictwo 795, hutnictwo szkła 19. Przemysły: metalowy 2.442, włókienniczy 820, budowlany 5.163, papierniczy 60, chemiczny 35, drzewny 481, ceramiczny 358. Wykwalifikowanych bezrobotnych było 877, niewykwalifikowanych bezrobotnych 17.635, rolnych 29, umysłowych 1.168. Uprawnionych do pobierania zasiłku było 19.126 bezrobotnych, w tej liczbie z akcji specjalnej korzystało 401 osób.

* **Wścieklizna u psów.** Według obwieszczenia dyrekcji policji w Katowicach stwierdzono wściekliznę u psów w następujących miejscowościach: Mikołów, Gniotek, Kopciowice, Oronto-wice, Tychy, Zawisz, Rybnik, Przyszowice, Rydułtowy, Szczekowice i Zebrzydowice. We wszystkich tych gminach psy muszą być trzymane na uwięzi.

Z Katowickiego.

Katowice. (Bezrobocie.) Według statystyki urzędu pośrednictwa pracy liczba bezrobotnych w Wielkich Katowicach wynosiła w marcu roku bieżącego 2684 mężczyzn i 254 kobiet, razem 2938 poszukujących pracy. Wolnych miejsc zgłoszono w wymienionym urzędzie 332, przyczem 417 kandydatów, w tem 376 mężczyzn i 41 kobiet skierowano do przedsiębiorstw, które poszukiwały pracowników. Z ewidencji skreślono w ciągu marca 433 osoby, wobec czego pod koniec marca liczba bezrobotnych w Wielkich Katowicach wynosiła 2505, w tem 211 kobiet. Według zawodów sprawa bezrobocia w Wielkich Katowicach przedstawia się następująco: 110 górników, 8 hutników, 156 metalowców, 203 budowlarzy, 77 robotników z przemysłu drzewnego, niekwalifikowanych robotników 1790, pracowników biurowych 117, kupców 19.

— (Egzaminy mistrzowskie.) W r. ub. zarejestrowano w Izbie rzem. w Katowicach 135 kandydatów, którzy złożyli egzamin mistrzowski w poszczególnych zawodach. Tytuł majstra przyznano: 5 blacharzom, 4 elektrotechnikom, 30 fryzjerom, 5 krawczyom damskim, 5 krawcom, 6 kowalom, 34 rzeźnikom, 10 stolarzom, 2 ślusarzom, 1 kowalowi kotlarskiemu, 3 modystkom, 5 kapelusznikom, 3 murarzom i cieślom, 21 piekarzom, 1 piekarnikarzewi.

— (Z szpitali miejskich.) W marcu roku bieżącego przyjęto w katowickich szpitalach 463 nowych pacjentów, w tem 129 mężczyzn, 283 kobiety i 51 dziecko.

— (Aresztowania.) Stolarz Paweł Foks, bez stałego miejsca zamieszkania został przytrzymany przez policję w Katowicach pod zarzutem dokonania różnych przestępstw. — Robotnik Jan Gumieniaak z Lublińca został przytrzymany w chwili, gdy usiłował okraść Józefa Konerta z Zawodzia na targowisku w Katowicach. — Z podwórza Mechtyldy Niestroj w Katowicach skradziono wózek ręczny.

Rożdżeń w Katowickiem. (Zabita przez samochód.) Na ulicy Marszałka Piłsudskiego w Rożdżeniu wydarzyło się nieszczęście. Auto kierowane przez Jana Szwedę z Szopienic przejechało 7-letnią Helenę Albert. Dziewczynka doznała śmiertelnych obrażeń i zmarła w szpitalu miejscowym.

Szopienice w Katowickiem. (Złodziej w domkach robotniczych.) Podczas jednej z ubiegłych nocy skradziono z domków robotniczych w Szopienicach motor elektryczny na szkodę firmy Polskich Zakładów elektrycznych. Nadto skradł złodziej miedziany hydrant, własność H. Pi-szczyka z Zależa. Wartość łupu złodziejskiego ustalono na tysiąc złotych.

Siemianowice w Katowickiem. (Z parafji.) Radca duchowny ksiądz Koźlik z parafji św. Krzyża w Siemia-

nowicach bierze udział w Kongresie Eucharystycznym w Kartaginie. Wyjazd nastąpił w piątek 25 kwietnia.

Chorzów w Katowickiem. (Zebranie inwalidów.) Odbyło się tutaj w ubiegłą środę, dnia 23 kwietnia na sali pana Marcinka. Udział inwalidów w tem zebraniu był liczny. Przemawiali na temat wyborów gminnych przedstawiciel Związku inwalidów górniczych i hutniczych pan Miąskowiak oraz przedstawiciel głównego zarządu Związku inwalidów wojennych w Katowicach. Mowcy w obszernych swych wywodach przedstawili zebranym konieczność głosowania na listę inwalidów, która ma nr. 5, ponieważ tylko kandydaci tej listy gwarantują obronę interesów inwalidów i wszystkich biednych, zamieszkałych w gminie. Kto z inwalidów głosować będzie na inną listę, szkodzi sprawie własnej i całego ogółu inwalidów. Zebrani przyjęli wywody obydwóch mowców z zadowoleniem i oklaskami. Następnie na temat wyborów do Sejmu Śląskiego przemówił redaktor „Katolika“ Fr. Godula, który przedstawił konieczność głosowania na listę Narodowego Chrześcijańskiego Zjednoczenia Pracy Nr. 8, ponieważ tylko na tej liście znajduje się przedstawiciel inwalidów. Wybór przedstawiciela inwalidów do Sejmu Śląskiego jest nieodzowną koniecznością, ponieważ przyszedł Sejm Śląski rozpatrzyć i uchwalić musi nowe ustawy ubezpieczeniowe, które bezwarunkowo poprawić muszą ciężki byt naszych inwalidów. Zebrani inwalidzi przyrzekli, że w dniu 27 kwietnia głosować będą w wyborach do rady gminnej tylko na listę nr. 5, zaś w dniu 11 maja w wyborach do Sejmu Śląskiego tylko na listę nr. 8. Należy się spodziewać, że także inwalidzi w innych miejscowościach, pójdą za przykładem inwalidów chorzowskich i że wtenczas zwycięstwo ich będzie zupełne. To też naszych inwalidów trzeba uświadamiać, a przedewszystkiem ostrzegać ich przed innymi partjami politycznymi, które w okresie wyborów podchodzą do inwalidów, aby pozyskać ich głosy. Wszystkie te partje znają inwalidów tylko w okresie wyborczym, zaś po wyborach dla tych samych inwalidów nie ruszą nawet palcem. Wykazał to dobitnie pierwszy Sejm Śląski, w którym partje polityczne wszelkiego kierunku nie pamiętały o nędzy i biedzie naszych inwalidów.

Z Król. Huty.

Jubileusz złotego wesela

obchodzą w niedzielę, dn. 27 kwietnia Jan i Marja Śmiatek w Królewskiej Hucie. Szanowny Jubilat jest pensjonowanym urzędnikiem kolejowym i od długich dziesiątek lat czytelnikiem „Katolika“. W tym tak radosnym dla nich dniu składają swym Najdroższym Ojcom najszczerze życzenia wszelkiej pomyślności ziemskiej i łaski Bożej, by dożyli w sile ducha i czerstwości ciała dalszych jubileuszów godów diamentowych i żelaznych. Wdzięczne dzieci, córki i synowie i wnuczki oraz wnuki. Do tych życzeń przyłącza się całym sercem i całą duszą także redakcja „Katolika“, czcząc kochanych Jubilatów i stawiając ich na wzór stałości i wierności.

Król. Huta. (Oszustwo wekslowe.) Kupiec Oskar Luftig z Król. Huty uwiłdowił policję, że został poszkodowany przez L. Steinlaufową, ostatnio zamieszkałą w Król. Hucie przy ulicy Gimnazjalnej 22. W październiku roku ubiegłego wymieniona osoba kupiła u Luftiga trykotaży za 500 złotych, lecz gotówką nie zapłaciła, natomiast podpisała cztery weksle. Nabyty w ten sposób towar L. Steinlauf sprzedała, poczem wyjechała z Król. Huty. Obecnie nie wiadomo, gdzie przebywa.

— (Nożownik.) W dzielnicy miasta Król. Huty zwanej Klimzowiec, ro-

botnik kopalniany Sebastian Z. został napadnięty i pchnięty nożem przez 50-letniego Józefa Koniecznego. O wypadku uwiadomiono policję.

— (Przebudowa ratusza.) Roboty około przebudowy starego ratusza w Królewskiej Hucie zostały ukończone.

Z Świętochłowickiego.

Świętochłowice. (Kartki chlebowe dla ubogich.) Ze strony gminy uchwalono zaprowadzić natychmiast kartki chlebowe dla miejscowych biednych. Kartki te upoważniają do odbioru chleba za darmo. Wszystkie osoby, których dotyczy, mogą zgłosić się w dni powszednie w czasie od 8 do 9.

Wielkie Hajduki w Świętochłowickim. (Śmiertelny wypadek.) Robotnik Aleksander Gamoń z Wielkich Hajduk spadł z wysokości 4 metrów, przyczem doznał tak ciężkich obrażeń, że zmarł, nie odzyskawszy przytomności. W sprawie tej donoszą: Aleksander Gamoń był właśnie powrócił z pracy do domu. Na podwórzu został on zatrzymany przez kilku chłopców, którzy prosili go, aby zjechał z dachu zabawki, które podczas gry na dach wrzucono. Gamoń nie namyślał się długo, lecz przystawił natychmiast do muru 4 i pół metra długą drabinę. Drabina była jednak za krótka, przeto do dachu nie dosięgła. Aby dostać się na dach, Gamoń uchwycił się lewą ręką krawędzi dachu, a prawą ręką muru bocznego, który niestety się oberwał. W tym momencie nieszczęśliwy robotnik utracił równowagę i runął na ziemię, przyczem oberwana część muru zwała się na niego. Mur zniósł człowieka leżącego na ziemi robotnika. Śmierć nastąpiła natychmiast. Wiadomość o tragicznej śmierci śp. Aleksandra Gamonia wywołała żal i współczucie wśród wszystkich współtowarzyszy pracy, sąsiadów i znajomych.

Hajduki Nowe w Świętochłowickim. (Pobity podczas gry w karty.) Mieszkaniec robotnika Piotra Braunera przy ulicy 3 Maja 41 było w tych dniach widownią bijatyki. W mieszkaniu tem grano w karty. Podczas gry wywiązała się sprzeczka między Braunerem a Teodorem Urbanem z Nowych Hajduk. Spór skończył się bijatyką. Piotr Brauner został pobity tak bardzo, że musiano odstawić go do lecznicy brackiej w Nowych Hajdukach.

Ruda w Świętochłowickim. (Ojciec i syn.) Robotnik Edward Warzecha poróżnił się ze swym synem Teofilem. Od słów przyszło do czynu, przyczem Teofil Warzecha rzucił wiadrem na swego ojca. Stary Warzecha w obronie własnej rzucił garnek w kierunku syna, raniąc go dotkliwie. Sąsiedzi przywołali policję, aby zaprowadziła spokój. Posterunkowy zabrał Teofila Warzechę do komisariatu, lecz w drodze na policję przytrzymany stał tak silny opór, że spowodował zbiegowisko przechodniów, którzy wobec policjanta nabrali groźną postawę, aby Teofila Warzechę uwolnić. W czasie szamotania się jeden z policjantów został uderzony jakimś tępym narzędziem tak bardzo, że utracił przytomność. Drugi policjant w obronie własnej użył broni palnej, raniąc jednego z napastników w rękę, mianowicie Alfreda Bieleckiego z Rudy. Rannego Bieleckiego i Teofila Warzechę odstawiono do lecznicy w Rudzkiej Kuźni. W sprawie tej policja wdrożyła dochodzenia.

Z Pszczyńskiego.

Tychy w Pszczyńskim. (Zjazd nauczycieli.) W niedzielę, 27-go kwietnia odbędzie się w Tychach w sali p. Brzóska zjazd nauczycieli, byłych wychowanków seminarjum w Pszczyńcu. Otwarcie zjazdu o godzinie 1.30 popołudniu.

Z Rybnickiego.

Rybnik. (Pobór rocznika 1909.) W czasie od 2 maja do 30 czerwca roku bieżącego urzęduje w powiecie rybnickim wojskowa komisja poborowa, przed którą winni stawiać się mężczyźni rocznika 1909, czyli

W Katowicach płacono w dniu 24 kwietnia: za 100 złotych 46.93 marek niemieckich, za 100 marek niemieckich 213,10 złotych.

W Warszawie płacono w dniu 24 kwietnia: za 100 franków francuskich 34,90 zł, za 100 franków szwajcarskich 172,47 zł, za 100 koron czeskich 26.35 1/2 zł.

Ceny za produkty rolne

z dnia 17 kwietnia 1930 r.

(Podane przez firmę „Raiffeisen” hurtownia towarów, Katowice, ul. Gliwicka 3).

za 100 kg. żyto krajowe 23.00—24.00, żyto na wywóz 29.00—30.00, pszenica krajowa 40.00—41.00, pszenica na wywóz 46.00—48.00, jęczmień na wywóz (zależnie od jakości) 25.00—30.00, owies krajowy 24.00—26.00, owies na wywóz 24.00—26.00.

Pasze treściwe za 100 kg. loco stacja odbioru

wszyscy, którzy w tym roku ukończą 21 rok życia, dalej należący do roczników 1907 i 1908, którzy w latach poprzednich zostali tymczasowo cofnięci przez komisję poborową. W Rybniku odbędzie się stawka od 18 do 30 czerwca.

— (Napad bezrobotnego na urzędnika funduszu zapomogowego.) W ubiegłym tygodniu miasto Rybnik wypłacało bezrobotnym nadzwyczajny zasiłek świąteczny, uchwalony na ostatnim posiedzeniu Rady miejskiej. Jak wiadomo, uchwalono wypłacić bezrobotnym żonatom po 10 zł i po 1 zł na każde dziecko do 14 lat, kawalerom zaś po 5 zł. Wypłatą zasiłku zajmowali się urzędnik magistratu p. Brachman, którego zaliczyć można do ludzi bardzo spokojnych. Po południu, krótko przed zakończeniem pracy, weszło do urzędu kilku bezrobotnych w stanie podchmiałym. Bezrobotny Czapla, zwolniony swego czasu z policji, podniesionym głosem domagał się od p. Brachmana wypłaty pieniędzy na dziecko, które przekroczyło już 14 roku życia. Urzędnik pokazał mu uchwałę Rady miejskiej, którą Czapla podarł, poczem chwycił p. Brachmana pod gardło i uderzył go kilkakrotnie pięścią w twarz. Reszta bezrobotnych przylgła się całemu zajściu, śmiejąc się. Zawezwany inspektor policji miejskiej p. Szwiertnia własnoręcznie wyrzucił wszystkich za drzwi, grożąc przytem użyciem broni, której, nawiasem mówiąc, nie posiadał. Powiadomiono o wypadku policję wojewódzką, która zmuszona była zawezwać karetkę wiezienną, gdyż Czapla położył się na ziemię, wobec czego nie można go było odprowadzić na policję. W celi zatrzymano go aż do wytrzeźwienia, poczem spisano protokół. Sprawę oddano prokuratorowi. Napastnika czeka surowa kara.

— (Zaraza pyska i racic.) W Rybniku i Knurowie stwierdzono urzędowo zarazę pyska i racic. Z tego powodu w Rybniku odbywanie targów na bydło zostało zakazane.

Z Cieszyńskiego.

Cieszyn. (Okropny wypadek kolejarza.) Przetokowy Rudolf Kucharczyk z Małych Końcyc, lat 35, był zatrudniony przy przesuwaniu wagonów na dworcu kolejowym w Zebrzydowicach. Podczas wykonywania tej pracy Kucharczyk upadł pomiędzy szyny, przyczem koła wagonu odciały mu cztery palce u lewej ręki. Nieszczęśliwego kolejarza odstawiono do lecznicy w Cieszynie.

Z całej Polski.

Sosnowiec. (Śmiertelny wypadek podczas pracy.) Zatrudniony na kopalni „Paryż” w Dąbrowie ładowacz Władysław Gdułski został przysypany przez obrywające się masy węgla. Nieszczęśliwy robotnik doznał zmiążdżenia klatki piersiowej, rąk i nóg. Śmierć nastąpiła podczas transportu do lecznicy.

Częstochowa. (Piłkarz rażony piorunem na boisku.) W pierwszym dniu świąt wielkanocnych podczas zawodów piłkarskich w Częstochowie zerwała się gwałtowna burza z grzmotami i piorunami, a równocześnie spadł obfity grad. Publiczność i gracze schronili się pod parkan, okalający boisko. Nagle wśród blasku błyskawicy piorun uderzył w parkan, zabi-

Giełda.

cza (przy ilościach pełnowagonowych): makuch słonecznikowy 48 proc. 29.00—30.00, makuch słonecznikowy 46 proc. 28.00—29.00, makuch llniany 41.00—42.00, makuch rzepakowy 28.00—29.00, otręby żytnie 16.00—17.00, otręby pszenne zwykłe 16.50 do 18.50, otręby pszenne średnio grube 17.50—18.50, słoma prasowana żytnia 6.50, słoma prasowana pszena 6.50, słoma prasowana owsiana 6.50, siano łakowe, prasowane lub luzem 11.00—12.00. — Uspokojenie spokojne.

Warszawska giełda zbożowa

w dniu 24 kwietnia 1930 r.

Żyto 21.50—22, pszenica 39—40, jęczmień browarowy 24.50—26, jęczmień na krupy 22—23, owies 19—20, mąka pszeniczna luksusowa 70—75, mąka pszeniczna zwykła 66—67, mąka żytnia 38—40, ośucie żytnie 11—12, ośucie pszeniczne 17—18, ośucie pszeniczne średnie 15—16. Obrót mały.

ając jednego z graczy. 16-letniego Bodziszewskiego. Ponadto 12 osób odniosło cięższe i lżejsze obrażenia.

Poznań. (Jazda po śmierci.) Na placu zabaw „Sielanka” w Poznaniu zdarzył się straszny wypadek, który odebrał uczestnikom zabawy ochotę na dłuższy czas. Oto podczas jazdy na karuzeli, 20-letni Dionizy Szpotkański spadł tak nieszczęśliwie, że wkrótce zakończył życie. Dochodzenia policyjne ustaliły, że padł on ofiarą zbytnej pewności siebie, wbrew przepisom policyjnym.

— (Urzędnik kradł węgiel.) W elektrowni miejskiej w Poznaniu wykryto kradzież węgla, której dopuszczał się urzędnik elektrowni, Józef Lesik. Stwierdzono, że Lesik, na podstawie sfałszowanych przez siebie listów przewozowych, zdołał skraść aż 25 wagonów węgla, które sprzedał różnym kupcom za pośrednictwem pasera, niejakiego Przymusa. Obu aferzystów oddano w ręce policji.

Łódź. (Fatalny rzut oszczepem.) Na boisku sportowym w Nowosolnej pod Łodzią, członkowie przysposobienia wojskowego uprawiali lekką atletykę. Podczas ćwiczeń oszczepem, niejaki Ryszard Pudło rzucił tak nieszczęśliwie, że trafił w twarz, przypadającą się ćwiczeniom, 6-letnią dziewczynkę, przebijając jej policzek i szyję. Ranną w stanie bardzo ciężkim przewieziono do szpitala.

Warszawa. (Zabłakana kula.) W ogrodzie saskim padł nagle na ziemię przechodzący aleją 16-letni Eugeniusz Afanasjew, ugodzony niewiedomego pochodzenia zabłąkaną kulą w pierś. Wezwane przez przechodniów pogotowie odwiezło rannego w stanie ciężkim do szpitala.

— (Samobójstwo chłopca.) Pod miasteczkiem Otwockiem rzucił się pod pociąg 9-letni chłopiec nazwiskiem Zajac. Lokomotywa obcięła chłopcu nogi i ręce, skutkiem czego zmarł. Chłopiec popełnił samobójstwo skutkiem złych cenzur.

Białystok. (Wielki pożar w przedzalni.) W pierwszy dzień świąt w godzinach porannych w przedzalni i tkalni pod firmą Margulis-Gerson wybuchł pożar, wskutek którego fabryka spaliła się doszczętnie. Straty wynoszą około 400 tysięcy zł. Fabryka otrzymała ostatnio szereg zamówień rządowych tak, że mogła pracować. Przyczyny pożaru dotychczas nie ustalono.

Lwów. (Zamach na pociąg.) Między Lwowem i Kowlem usiłowano dokonać zamachu na pociąg przez wysadzenie pod Zwiniażami toru. Na szczęście przymocowany do szyn nabój pyroksylinowy znalazł dróżnik przed nadejściem pociągu. Nabój przekazano władzom wojskowym. Policja wdrożyła śledztwo. Istnieją dane, że zamach był dziełem zanurzonych ukraińców w powiatach horochowskim i kamionkowsko-strumińskim.

Z dalszych stron.

Berlin. Nowe pismo komunistyczne. W dniu 1 maja ukazać się ma w Berlinie pierwszy zeszyt pisma „Komunist”, które wydawane będzie przez niemieckich zwolenników Trockiego a redagowane osobiście przez Trockiego z Konstantynopola. Celem tego wydawnictwa będzie ożywienie światowego ruchu rewolucyjnego.

Budapeszt. (Niezwyczajny ratunek.) Jak donoszą ze stolicy Węgier, Budapesztu, pewna tamtejsza służąca, 18-letnia, pod wpływem podniecenia, wywołanego przez kłótnię ze swym pracodawcą, rzuciła się z czwartego piętra w głąb klatki schodowej. Ale rozpaczliwy ten czyn dziewczyny spostrzegł stojący na trzecim piętrze czeladnik introfikatorski, wychylił się więc przez poręcz schodów i zdążył pochwycić upadającą za ubranie, ratując ją w ten sposób od śmierci niechybnej. Niedoszła samobójczyni wyszła z tej przygody bez szwanku, ratownik jej jednak uległ wywichnięciu ramienia.

Kijów. (Wyroki śmierci.) Według urzędowej statystyki sowieckiej, w styczniu i lutym br. sądy sowieckie na Ukrainie wydały 1683 wyroków śmierci, z których 60 procent wykonano. Większość skazańców stanowią chłopci, którzy stawili opór kolektywizacji w rolnictwie.

Nowy Jork. (Długa broda przyczyna śmierci.) W miasteczku Hoboken w stanie New Jersey zmarł w 109 roku życia Kupper Bier patriarcha żydów polskich w Ameryce. Bier pochodził z okolic Lwowa. Pozostawił on po sobie 146 żyjących potomków. Do śmierci Biera przyczyniła się jego długa, siwa broda, która przypadkiem zapaliła się od fajki, przyczem doznał on bolesnych poparzeń. Wypadek ten przypisał go o atak serca, który spowodował śmierć.

Subwencje na popieranie rolnictwa.

Jak się dowiadujemy, Śląska Izba Rolnicza otrzymała pierwsze przydziały subwencji z ministerstwa rolnictwa, a mianowicie: na popieranie wytwórczości roślinnej 12 500 złotych, na wykształcenie pracowników ogrodniczych 5600 złotych, na „Rolnika Śląskiego” 12 600 złotych. Subwencje dla organizacji rolniczych wynoszą: dla Śląskiego Związku Rolników 9600 złotych, dla Towarzystwa Rolniczego w Cieszynie 7200 złotych, dla Polskiego Związku Raiffeisena 5600, dla Związku Spółek Rolniczych w Cieszynie 2400 złotych, dla Związku Kół Gospodyń Wiejskich 300 złotych i dla Towarzystwa Rolniczo-Lasowego w Bielsku 1200 złotych. Razem więc 60 000 złotych. Subwencje te wypłacone zostaną za pośrednictwem Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego prawdopodobnie w ratach kwartalnych.

Na doświadczalnictwo przyznało ministerstwo następujące sumy: 3000 złotych na częściowe uposażenie kierownika stacji doświadczałnej, 2500 na nawozy do doświadczeń, 1500 na wydatki rzeczowe stacji kontrolnej i 1000 złotych na koszty rozjazdowe.

Poza tem na rok bieżący wypłaciło ministerstwo rolnictwa zaliczkowo 10 tysięcy złotych na przeprowadzenie konkursów rolniczych wśród młodzieży. Ostatnia suma wypłacona zostanie przez Izbę w najbliższym czasie, po otrzymaniu projektu podziału sumy ryczałtowej na poszczególne pozycje wydatków.

Sprawy towarzystw.

Katowice. W niedzielę 27 kwietnia o godz. 4.30 w domu związkowym odbędzie się zebranie Stowarzyszenia młodych katolików przy kościele N. M. P. Referat wygłosi dr. Liebekowa z Poznania na temat: „Caritas” i jego zadanie dawniej a dziś. Uprasza się o liczny udział członków. Goście mile widziani.

Król. Huta. W niedzielę 27 kwietnia o godz. 17 odbędzie się miesięczne zebranie katolickiego koła abstynentów na sali Z. Z. P. przy ulicy Marszałka Piłsudskiego 3. Bardzo ważne sprawy. Goście mile widziani.

Dąbrówka Wielka. Związek inwalidów, wdów i sierot górniczych i hutniczych, filia Dąbrówka Wielka, urządza dnia 1 maja br. o godz. 2.30 po południu na sali p. Gryzaka zebranie, na które zaprasza wszystkich inwalidów i wdowy żółniacy.

Listy kandydatów

Narodowego Chrześcijańskiego
Zjednoczenia Pracy.

W okręgu katowickim.

- Adam Kocur, dr. praw, prezydent miasta, Katowice.
- Józef Witczak, sędzia, Katowice.
- Dr. Włodzimierz Dąbrowski, adwokat, Katowice.
- Franciszek Godula, redaktor „Katolika”, Król. Huta.
- Józef Pientka, przemysłowiec, Katowice.
- Wilhelm Fojkis, inwalida, Welnów.
- Franciszek Fesser, górnik, Katowice-Zależę.
- Paweł Basista, kierownik szkoły, Nikiszowiec.
- Antoni Olszowski, naczelnik gminy, Bielszowice.
- Edmund Wasik, wice-dyrektor, D. K. P., Katowice.
- Stanisław Ligoń, artysta-malarz, Katowice.
- Wiktor Blida, nadgórnika, Siemianowice.
- Teodor Gus, naczelnik parowozowni, Katowice.
- Marja Zawistowa, mężatka, Bytków.
- Franciszek Długiewicz, drogerzysta, Katowice-Zależę.

W okręgu Król. Huta, Świętochłowice,
Tarnowskie Góry i Lubliniec.

- Kornke Rudolf, kupiec, Królewska Huta.
- Gajdas Emil, aptekarz, Radzionków, powiat Tarnowskie Góry.
- Dr. Kujawska Marja, lekarz, Brzeziny Śl., pow. Świętochłowice.
- Syska Józef, dyrektor seminarjum, Tarnowskie Góry.
- Płonka Bartłomiej, restaurator, Wielka Dąbrówka, powiat Świętochłowice.
- Różański Teofil, rolnik, Glinica, powiat Świętochłowice.
- Rekus Paweł, hutnik, Lipiny, powiat Świętochłowice.
- Kalinowski Tadeusz, rolnik, Jedrysek, pow. Tarnowskie Góry.
- Pacynowa Franciszka, mężatka, Wielkie Hajduki, pow. Świętochłowice.
- Lorc Jan, kupiec, Lipiny, powiat Świętochłowice.
- Wagner Michał, mistrz stolarski, Tarnowskie Góry.
- Walisko Jan, kontroler kasy chorych, Stare Repty, powiat Tarnowskie Góry.
- Zajac Wojciech, górnik, Kozłowa Góra, pow. Tarnowskie Góry.
- Grzesik Emanuel, kupiec, Lubliniec.
- Dr. Nowak Ignacy, lekarz, Królewska Huta.

Listy kandydatów Narodowego Chrześcijańskiego Zjednoczenia Pracy noszą we wszystkich okręgach

Nr. 8.

Listę kandydatów z okręgu Cieszyńskiego, Pszczyna i Rybnik podamy w jednym z najbliższych numerów „Katolika”.

Z ruchu wyborczego.

Wielki wiec przedwyborczy
w Król. Hucie.

W poniedziałek, dnia 28 kwietnia bieżącego roku o godzinie 8 wieczorem odbędzie się w sali „Hrabia Reden” przy ulicy Katowickiej wielkie zebranie Narodowego Chrześcijańskiego Zjednoczenia Pracy, na które zaprasza się obywateli — wyborców wszystkich stanów. Przemawiać będą pierwszorzędni mówcy.

**Zebranie międzyorganizacyjne
w Siemianowicach.**

Komitet wyborczy Narodowego Chrześcijańskiego Zjednoczenia Pracy w Siemianowicach zaprasza członków organizacji, wchodzących w skład kartelu Narodowego Chrześcijańskiego Zjednoczenia Pracy na zebranie międzyorganizacyjne, które odbędzie się w piątek, dnia 25 kwietnia br. o godz. 6 wieczorem na sali pod „Dwiema Lipami” przy ulicy Bytomskiej nr. 40. Przemawiać będą członkowie kandydaci listy Nr. 8.

**Sekretariat Komitetu Wyborczego
w Siemianowicach.**

Sekretariat miejscowego Komitetu Wyborczego Narodowego Chrześcijańskiego Zjednoczenia Pracy w Siemianowicach znajduje się na małej salce pod „Dwiema Lipami” przy ulicy Bytomskiej nr. 40 i urządza codziennie o godzinie 8 do 12 i od godziny 14 do 18. W poniedziałki i piątki od godziny 8 do 12 i od godz. 14 do 17.

S P O R T.

K. S. „Wyzwolenie” Łagiewniki — K. S. „Powstaniec” Klimzowiec 4:1 (2:0).
Rezerwy: 1:1.

Turniej szachowy.

W ubiegłą niedzielę odbył się w Wielkich Hajdukach w restauracji „Pod Strzechą” turniej szachowy pomiędzy klubem szachistów 1916 Wielkie Hajduki i drużyną reprezentacyjną Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej okręgu król.-huckiego. Wynik 10:15 dla S. M. P.

Osiągnięty rezultat jest wielkim sukcesem dla Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej. Świadczy także o wysokim poziomie graczy zrzeszonych w S. M. P.

TEATR I SZTUKA.

TEATR POLSKI w KATOWICACH.

Repertuar.

Piątek, 25 bm. Teatr Polski nieczynny.

Sobota, 26 b. m. „Czart i Kasia”, 19.30.

Niedziela, 27 bm. Teatr Polski nieczynny.

Poniedziałek, 28 bm. Teatr Polski nieczynny.

Wtorek, 29 b. m. „Czart i Kasia”, 19.30.

Środa, 30 b. m. „Powrót do grzechu”, 19.30.

Teatr Polski na prowincji.

Sobota dnia 26 bm. „Wesele na G. Śląsku” — Mikołów o godz. 19.30.

PROGRAM RADJOWY.

Sobota, 26 kwietnia 1930.

Katowice, fala 408,7 m.: 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie. — 12.05 Koncert z płyt gramofonowych. — 16.00 Komunikaty. — 16.20 Koncert z płyt gramofonowych. — 17.10 Skrzynka pocztowa radiostacji katowickiej dla dzieci. — 17.45 Słuchowisko z Warszawy dla dzieci. — 18.45 Rozmaitości. — 19.05 Codzienny odcinek powieściowy. — 19.20 Intermezzo muzyczne. — 19.30 Odczyt. — 19.58 Sygnał czasu. — 20.00 Odczyt: „Ze świata przyrody”. — 20.25 Transmisja koncertu wieczornego z Warszawy. — 21.00 Wiadomości przyjemne i pożyteczne z Warszawy. — 21.15 Muzyka lekka z Warszawy. — 22.00 Transmisja odczytu z Warszawy. — 22.15 Komunikat meteorologiczny. — 22.35 Komunikaty prasowe P. A. T. — 23.00 Muzyka lekka.

Warszawa, fala 1.395,3 m.: 11.30 Przegląd prasy krajowej. — 12.10 Muzyka z płyt gramofonowych. — 13.10 i 15.00 Komunikaty. — 15.15 i 15.35 Odczyt z cyklu wykładów dla maturzystów szkół średnich. — 16.30 muzyka z płyt gramofonowych. — 17.45 Słuchowisko dla dzieci. — 18.45 Rozmaitości. — 19.25 Płyty gramofonowe. 20.15 Recital fortepianowy. — 21.15 Muzyka lekka. Następnie odczyt i komunikaty.

Kraków, fala 314,1 m.: 12.05 Koncert z płyt gramofonowych. — 13.10—16.00 Transmisje z Warszawy. — 16.40 Koncert z płyt gramofonowych. — 17.45 Słuchowisko dla dzieci z Warszawy. — 18.45 Rozmaitości i komunikaty. — 19.10 Komunikat rolniczy. — 19.25 Przegląd polityki zagranicznej. — 20.15 Koncert z Warszawy. — 23.00 Muzyka taneczna.

Poznań, fala 336,3 m.: 13.05 Koncert gramofonowy. — 14.00 i 14.15 Giełdy i komunikaty rolnicze. — 16.25 Radiografja. — 17.25 Rzeczy ciekawe. — 17.45 Słuchowisko dla dzieci. — 19.20 Interludium muzyczne. — 20.00 Ze świata kobiecego. — 20.15 Recital fortepianowy z Warszawy. — 21.15 Koncert z Warszawy. — 22.15 Muzyka taneczna.

Wrocław, fala 325 m.: Gliwice, fala 253 m.: 16.30 Lekki koncert radioorkiestry. — 20.30 Transmisja słuchowska z Berlina. — 22.30 Muzyka lekka i taneczna.

Berlin, fala 475,4: 14.15 Transmisja z Londynu (Walka o pułkar Davisa Niemcy — Anglia). Następnie płyty gramofonowe. — 16.30 Koncert poplarny. — 18.20 Odczyt. — 18.45 Jazz na dwu fortepianach. — 19.00 Odczyt. — 20.30 Farsa. — Następnie muzyka taneczna.

Wiedeń, fala 519,9: 16.00 Koncert popołudniowy. — 17.25—18.45 Odczyty. — 19.20 Koncert solistów. — 20.05 Komedja „Bundury” czyli „Syn marnotrawny”. Następnie orkiestra.

Niedziela, 27 kwietnia 1930 r.

Katowice, fala 408,7 m.: 9.30 Uroczyste otwarcie Międzynarodowych Targów w Poznaniu. — 10.15 Transmisja nabożeństwa z katedry poznańskiej. — 11.58 Sygnał czasu, hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie oraz komunikat meteorologiczny. — 12.10 Poranek symfoniczny z Filharmonii warszawskiej. — 15.00 Transmisja odczytu z Warszawy. — 15.20 Odczyt: „Z doświadczeń w Śląskiej Izby Rolniczej”. — 15.40 Koncert popularny z udziałem zespołu instrumentalnego Polskiego Radia w Katowicach. — 16.00 Transmisja opowiadania z Krakowa. — 16.20 Dalszy ciąg koncertu. — 17.15 Audycja dla szachistów. — 17.40 Koncert popularny z udziałem chóru i orkiestry Sowiarszyszenia Kolejarzy Śląskich. W programie wieniec melodii śląskich (pieśni obrzędowe i obyczajowe). — 19.00 Rozmaitości. — 19.20 Intermezzo muzyczne. — 19.30 „Bery i bojki śląskie” — Karlik z Kocyną (Prof. St. Ligoń). — 19.58 Sygnał czasu. — 20.00 Transmisja z Warszawy (Recital fortepianowy). — 20.45 Kwadrans literacki z Warszawy. — 21.00 Koncert popularny z Warszawy. — 21.45 Słuchowisko literackie z Krakowa. — 22.15 Komunikat meteorologiczny oraz komunikaty sportowe. — 22.35 Komunikaty prasowe P. A. T. — 23.00 Muzyka lekka.

Poniedziałek, 28 kwietnia 1930 r.

Katowice, fala 408,7 m.: 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie. — 12.05

Koncert z płyt gramofonowych. — 16.00 Komunikaty. — 16.20 Koncert z płyt gramofonowych. — 17.15 Pogadanka z działu: „Nowości radiowe”. — 17.45 Recital fortepianowy. — 18.45 Rozmaitości. — 19.05 Codzienny odcinek powieściowy. — 19.20 Intermezzo muzyczne. — 19.30 Odczyt: „Wiadomości z gramatyki języka polskiego”. — 19.58 Sygnał czasu. — 20.00 Komunikaty strażyactwa śląskiego. — 20.05 Odczyt: „Budujmy własne zacisze domowe”. — 20.30 Koncert międzynarodowy z Wiednia. — 22.00 Transmisja odczytu z Warszawy. — 22.15 Komunikat meteorologiczny. — 22.35 Komunikaty prasowe P. A. T. — 23.00 Muzyka lekka.

Z ostatniej chwili.

**Zakaz sprzedaży alkoholu podczas
wyborów.**

Katowice. Dyrekcja policji w Katowicach podaje do wiadomości publicznej, że na mocy art. 29 ustawy z dnia 5 maja 1926, zawierającej ordynację wyborczą dla gmin miejskich i wiejskich górnośląskiej części Województwa Śląskiego, obowiązuje zakaz sprzedaży, wyszynku i podawania napojów alkoholowych, i to w dniu poprzedzającym wybory, jak również w dniu wyborów.

Wobec powyższego wzbronione jest podawanie wszelkich napojów alkoholowych, wina i piwa w dniach 26 i 27 kwietnia rb. w następujących miejscowościach powiatu katowickiego: Bielszowice, Janów, Chorzów, Maciejów, Mała Dąbrówka i Roździeń.

Zakaz obowiązuje do godz. 8-mej rano dnia 28 kwietnia rb.

Wykład o hutnictwie dla sędziów.

Katowice. Staraniem Stowarzyszenia Inżynierów i Techników odbędzie się w czwartek dnia 1 maja br. o godz. 6-tej wieczorem wykład dla pp. sędziów i prokuratorów z dziedziny podstawowych wiadomości z hutnictwa, wygłoszony przez p. inż. Miłobędzkiego z huty Pokoju.

Z pobytu skautów angielskich.

Katowice. We czwartek rano przybyła na Śląsk wycieczka skautów angielskich w liczbie około 100 osób. Wycieczka powitana została w Król. Hucie przez przedstawicieli władz oraz śląskich harcerzy, poczem po śniadaniu wydanem na cześć gości przez miasto, skauci angielscy udali się w trzech grupach na zwiedzenie Śląska. Po południu wycieczka była przyjmowana przez dyr. Ciszewskiego w Michałowicach, a następnie zwiedziła Katowice. Wieczorem goście angielscy byli obecni na obiedzie w Kole Towarzystwie, poczem odjechali do Poznania.

Nakładem i czcionkami firmy „Katolik”, spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu, Śląsk Opolski. — Za redakcję odpowiedzialny: Franciszek Godula w Król. Hucie.

Oszczędzajcie!!

na czarną godzinę i dla zapewnienia sobie starości.

Najpewniej i najkorzystniej ulokujecie swe oszczędności w

BANKU LUDOWYM

sp. z nieogr. odp.

w Wielk. Hajdukach, Ratuszowa 2.

Wypożyczamy darmo skarbonki. Wyzierzawiamy safes (schowki).

Śląski Instytut

**Rzemieślniczo-Przemysłowy
w Katowicach**

ma zamiar w najbliższej przyszłości uruchomić kurs dla stolarzy budowlanych w Katowicach.

Wszelkich bliższych informacji udziela Śląski Instytut Rzemieślniczo-Przemysłowy w Katowicach, przy ulicy Słowackiego 19 III p. w godzinach urzędowych od 9—13 i od 16—18, zaś w soboty od 9 do 13.

DOM MUZYCZNY IGNACY CYPRES

Kraków, Szewska 13. K. P.

wysła mandoliny włoskie po 25-30 zł., koncertowe ozdobne 35-45 zł., skrzypce szkolne ze smyczkiem 23 zł., koncertowe 30. 40 i 50 zł.

klarnety 8 klap 38 zł., 10 klap 45 zł., 12 klap 50 zł., gitary koncertowe 0.50 zł., kornety 120 zł., Harmonie 2 registry 29 zł., 1 rzędowe 38 zł., 2 rzędowe 55 zł., 2 rzędowe 12 basów 80 zł., helikonki 8 basów pierwszorzędne 145 zł., — Niklowe „Ore Roskop” patent z łańc. 13 zł., niki. płaski zegarek słynnej marki „Enigma” 22 zł., budzik 14 zł., brzytwy „Solingen” po 6, 8 i 10 zł., maszyny do włosów 9-12 zł., diamenty do szkła po 7, 9 i 12 zł. — Cennik ilustrowany zegarków i instrumentów muzycznych darmo oplatnie.

**ŚLĄSKI INSTYTUT
RZEMIEŚLNICZO - PRZEMYSŁOWY
w Katowicach**

ma zamiar w niedalekiej przyszłości uruchomić w Rybniku i w Katowicach kurs dla monterów elektrotechnicznych.

Zgłoszenia na powyższy kurs przyjmuje Śląski Instytut Rzemieślniczo-Przemysłowy w Katowicach, przy ulicy Słowackiego 19 III p. w godzinach urzędowych od 9—13 i od 16—18, zaś w soboty od 9 do 13.

Walka z komunizmem na Litwie.

K o w n o. Likwidacja ruchu komunistycznego objęła całą Litwę. Policja polityczna aresztowała w Kłajpedzie 15 osób, w Wilkomierzu 6 osób. W ręce władz wpadł bogaty materiał obciążający oraz plan rozruchów na dzień 1 maja.

Uroczysty ślub córki Mussoliniego.

Rzym. W kościele parafialnym św. Józefa odbył się dziś rano w sposób niezwykle uroczysty ślub panny E. Mussolini, córki premiera włoskiego z hr. Galezzo Ciamo. Przy ceremonii ślubnej byli obecni prócz rodziców nowożeńców i ich rodzin członkowie rządu, korpus dyplomatyczny, wielka liczba dostojników państwowych, najwyżsi członkowie partii faszystowskiej, oraz liczne grono gości z pośród miejscowych kół towarzyskich.

Kradzieże we francuskiej bibliotece narodowej.

Paryż. W związku z niedawno wykrytymi kradzieżami w bibliotece narodowej krąży pogłoski, że dyrektor biblioteki Marin, zamierza podać się do dymisji.

40 lat życia... w łóżku.

Chicago. O niezwykle ciekawym wypadku donoszą z miasteczka Ceda Rapids w stanie Iowa. Zmarła tam niejaka Weckham, licząca 75 lat, która ostatnie 40 lat swego życia przeleżała w łóżku, a była to kobieta zupełnie zdrowa. Co spowodowało ją do tego zwiactwa, nikt napewno nie wie i dopiero może testament jej ujawni powód, dla którego tyle lat znosiła takie dobrowolne męki. (Pat.)

Najlepszym upominkiem
skarbonka oraz książeczka oszczędnościowa
Banku Ludowego

Spółdz. z nieogr. odpowiedzialn.
w Katowicach, ul. Młyńska nr. 3
Rok zał. 1897. Tel. 10-12.

Bank przyjmuje wkłady oszczędnościowe
przy wysokim oprocentowaniu w złotych i na
podstawie dolara
Otwiera rachunki bieżące i konta czekowe
Dyskontuje weksle i udziela pożyczek
członkom
Inkasuje weksle i dokumenty
Wymienia waluty zagraniczne
Załatwia wszelkie czynności i zlecenia
bankowe.

PRZETARG PRZYMUSOWY. Nieruchomość po-
łożona w Brzeźnicy i w chwili uczynienia wzmianki
o przetargu zapisana w księdze gruntowej Brzeźni-
ka tom XVI wykaz 597 — zagajenie, rola, podwór-
ze z budynkami, o powierzchni 1,78,70 ha i 3,26 ta-
lara czystym dochodzie gruntowym oraz 126 mar-
kach wartości użytku budynkowego, mapa 2 parce-
le Nr. 20 580/22, 581/22, matrykuła art. 542 księga
podatku budynkowego 342, na imię Bronisławy Ha-
bryka z domu Braja w Brzeźnicy, zostanie dnia 24
czerwca 1930 r. o godz. 10 przed południem wy-
stawiona na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie,
pokój nr. 26. Wzmiankę o przetargu zapisano w
księdze gruntowej dnia 25 marca 1930 r.
Mysłowice, 8 kwietnia 1930 r. Sąd powiatowy.

Ważne budowniczych!

dla — **Najlepsze, najtrwalsze**
pokrycie dachowe.
Całkowita ogniotrwałość dachówka azbestowo-
cementowa znanej wszechświatowej marki.

Uwaga: „Eternit”em prawdziwym jest tylko ta
dachówka, na której jest wyciśnięty napis Eternit.
Wyłączne zastępstwo:
M. Gross, Trzebinia
Tel. 35. Skrzynka poczt. 13.
Wapno budowlane również do nabycia.

Róże krzaczaste
w pięknych kolorach
12 sztuk zł. 18,00.
Dalej szlachetne
wielkokwiaciaste
10 sztuk zł. 15,00.
Gład ole (mieczyki)
szlachetna mieszanka
25 sztuk zł. 8,00
włącznie opakowania
i posyłki.
Czas sadzenia do końca
maja.
Poleca
Fr. Garlmann, Poznań,
Wielkie Garbary 21
Ilustrowany katalog bezpłatnie.

Siemianowice (Śląskie).

Bank Ludowy

spółdzielnia z odpowiedzialn. nieogr.
w Siemianowicach (Śląskich)
Zastępstwo Banku Polskiego
przyjmuje
oszczędności
udziela
pożyczek
i załatwia wszelkie czynności bankowe.

Szan. Obywatelom Rydułtów i okolicy daję do
wiadomości, że z dniem 1 kwietnia r. b.
otworzyłem
w Rydułtów przy ul. 20 marca nr. 20
filję mojego zakładu pogrzebowego
oraz sprzedaż wyrobów tapicerskich.
Polecam trumny w różnych wykonaniach
po cenach przystępnych i za dogodnymi warun-
kami zapłaty. Kupującym u mnie trumny stawiam
własny, okazały karawan do dyspozycji i wy-
konuję na życzenie cały pogrzeb.

Antoni Solorz
Centrala mebli i zakład pogrzebowy
w Rybniku, ul. Łany 11. Tel. 1104.

2 piase budowlane od
2 Kop. Donnersmarka
15 minut oddalone do
sprzedania. — Cena
1.000 zł. Oferty przy-
syłać pod Nr. 159 do
administracji „Katolika
Polskiego” Katowice.

„Buchalteryjne
Współczesne Wykłady”
Palliera gwarantują
wieloletnią samodzielną
wiedzę. Warszawa,
Nowogrodzka 48d. Za-
miejscowi listownie.

Najtańsze źródło zakupu!

Wszelkie artykuły budowlane, jak:
cement, gwoździe, gips, trzcina sufitowa,
papa i t. d.
Wirówki (centryfugi) oraz wszelkie maszy-
ny rolnicze.
Sprzęty kuchenne, porcelana, szkło.

MIKOŁAJ ŁAKOTA
Skład żelaza, Pszczyna
Ul. Piastowska 13.

Przy praniu Persilem zbyteczne jest wszelkie
pranie wstępne, przede wszystkim zaś niehy-
gieniczne tarcie i szcietkowanie. Niechaj Persil
sam wykona całą pracę! Persil robi swoje!
Ale pamiętać zawsze, że należy Persil rozpuścić
w zimnej wodzie, a bieliznę zagotować raz jeden
i to krótko! Wystarczy to zupełnie. 1 paczkę
Persilu wziąć na 2 1/2 do 3 wiader wody.

Persil to Persil

Obywatele!

Wyborcy!

W dniu 28 kwietnia br. o godz. 8-mej wieczorem urządzi
Narodowe Chrześcijańskie Zjednoczenie Pracy w Królewskiej
Hucie, ulica Katowicka w sali Hrabia Reden
wielkie zebranie przedwyborcze
na które zaprasza się wszystkich obywateli-wyborców. Przemawiać będą
pierwszorzędni mówcy.
Komitet.

Czytelnikom gazety naszej przypominamy o natychmiastowym odnowieniu przedpłaty na miesiąc maj 1930 r. Tych wszystkich zaś czytel-
ników, którym chodzenie na pocztę sprawia pewne trudności, prosimy o wypełnienie jednego z poniższych kwitów i odesłanie na pocztę a
listowy zgłosi się po przedpłatę przy najbliższej okazji. Drugi kwit prosimy wręczyć sąsiadowi z zachęceniem do zaabonowania gazety naszej.

Kwit miesięczny na zamówienie gazety

Niżej podpisany zamawia					
Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Cena	Oprocent. i manipul.	Razem
Katolik Polski lub Górnoszlazak lub Goniec Śląski	Katowice	miesiąc maj 1930 r.	3.00	0.36	3.36

Kwit miesięczny na zamówienie gazety

Niżej podpisany zamawia:					
Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Cena	Oprocent. i manipul.	Razem
Katolik Śląski	Katowice	miesiąc maj 1930 r.	1.50	0.20	1.70

Imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego.

Pokwitowanie urzędu pocztowego:

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy.

dnia

Imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego.

Pokwitowanie urzędu pocztowego:

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy.

dnia